

BirdLife Suomi ry BirdLife Finland rf
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
toimisto@birdlife.fi - www.birdlife.fi

Maa- ja metsätalousministeriölle
kirjaamo@mmm.fi

Lausunto luonnoksista maa- ja metsätalousministeriön asetuksiksi vesilintujen metsästyksen kieltämisestä metsästysvuosina 2021-2024 (Dnro: VN/13603/2021-MMM-1, 20.5.2021)

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt BirdLife Suomelta lausuntoa kuudesta asetusluonnoksesta. BirdLife Suomi kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa luonnoksista seuraavaa:

1) Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi ravintohoukuttimen käytön kieltämisestä vesilintujen metsästyksessä metsästysvuosina 2021–2024

Ministeriö esittää ravintohoukuttimen käytön kieltämistä vesilintujen metsästyksessä.

Esitys on hyvin perusteltu ja toimenpide välttämätön. Valtaviin mittoihin lisääntynyt viljaruokinta on johtanut monin paikoin moninkertaisesti alueen poikastuottoa suurempaan vesilintusaaliiseen. Viljaruokinnalta metsästyksen ongelmat on laajasti tunnistettu ja toimintaa voimakkaasti arvosteltu, mutta metsästäjien näkemykset asian suhteen ovat voimakkaasti polarisoituneet. Arvostamme ministeriön esitystä tämän vesilintukannoille haitallisen epäkohdan poistamiseksi. Kannatamme esitystä ja pidämme erittäin tärkeänä, että asetus vahvistetaan esityksen mukaisena.

2) Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi merihanhen metsästyksen kieltämisestä metsästysvuosina 2020–2023 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 3 §:n kumoamisesta

Ministeriö esittää metsästysvuosille 2020–2023 annetun maa- ja metsätalousministeriön merihanhen metsästyksen koskevan asetuksen 3 §:n kumoamista. Kyseisellä 3 §:llä kiellettiin Ravintohoukuttimen käyttö merihanhen metsästyksessä elokuun 10 päivästä elokuun 20 päivään kello 12.00 asti.

Kannatamme esitystä, sillä kumottavan 3 §:n sisältö tulee huomioiduksi ravintohoukuttimen käytön vesilintujen metsästyksessä kieltävällä asetuksella.

3) Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi punasotkan metsästyksen kieltämisestä metsästysvuosina 2021–2024

Ministeriö esittää punasotkan metsästyksen määräaikaista kieltämistä metsästysvuosiksi 2021-2024.

Punasotka on Suomessa äärimmäisen uhanalainen lintulaji, joka on suuressa vaarassa hävitä Suomen pesimälinnustosta. Määräaikaiset toistuvasti jatkettavat kolmivuotiset metsästyskiellot eivät ole oikea ratkaisu näin voimakkaasti vähentyneen lajin hallinnolliseen käsittelyyn. Punasotkakannan mahdollinen palautuminen sellaiselle tasolle, että sen metsästys voidaan sallia kestää todennäköisesti useita vuosikymmeniä.

Ministeriön tulee nyt voimaan saatettavan määräaikaisen kiellon rinnalla valmistella ja toteuttaa punasotkan poistaminen metsästyslain 5 §:n riistaeläinten listalta, jolloin lajista tulee luonnonsuojelulailla rauhoitettu, mikä lisää mahdollisuuksia lajin suojelun tehostamiseen.

4) Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi tukkakoskelon metsästyksen kieltämisestä metsästysvuosina 2021–2024

Ministeriö esittää tukkakoskelon metsästyksen määräaikaista kieltämistä metsästysvuosiksi 2021-2024.

Kannatamme esitystä. Koska tukkakoskelo on varsin vähälukuinen vesilintulaji, jolla ei ole riistataloudellista merkitystä, kannustamme ministeriötä valmistelemaan lajin poistamista metsästyslain 5 §:n riistaeläinten listalta.

5) Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi allin metsästyksen rajoittamisesta metsästysvuosina 2021–2024

Ministeriö esittää allin metsästystä kiellettäväksi sisämaassa ja merialueilla metsästyksen rajoittamista päiväkohtaisella viiden linnun saaliskiintiöllä.

Alli on arvioitu maailmanlaajuisesti, Euroopassa ja EU:ssa vaarantuneeksi. Vaikka laji on edelleen runsaslukuinen läpimuuttaja ja Suomen metsästyssaalis kannan kokoon nähden pieni, tulee allin metsästys kieltää kokonaan metsästysvuosina 2021-2024. Kansainvälisesti uhanalaisen lajin metsästyksen kiellolla Suomi osoittaa muille valtioille olevansa muuttoreittiasolla vastuullinen toimija.

Mikäli allin metsästyksen täyskielto on ministeriön mielestä kohtuuton päätös metsästyksen harrastajia kohtaan, esitämme asetusta muutettavaksi siten, että metsästäjäkohtaiseksi kiintiöksi asetetaan enintään viisi allia koko metsästyskauden aikana nyt esitetyn päiväkohtaisen kiintiön sijasta.

6) Luonnos maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi metsähanhen metsästyksen kieltämisestä metsästysvuonna 2021–2022

Ministeriö esittää metsähanhen metsästyksen sallimista Pohjois-Lapissa viikon ajan metsästyskauden alusta alkaen siten, että kunkin metsästäjä saa ampua enintään yhden metsähanhen sekä sallimista laajalla alueelle Kaakkois- ja Etelä-Suomessa loka-marraskuussa. Muualla maassa metsähanhen metsästys on kielletty.

Taigametsähanhi on kansallisesti uhanalainen, vaarantunut ja tundrametsähanhi kansallisesti erittäin uhanalainen. Suomen pesimäpopulaation viimeaikainen kannankehitys päälevinneisyysalueella tunnetaan huonosti. Uhanalaisen metsähanhen metsästystä ei tule sallia lainkaan lajin pesimäalueilla, jotta kanta voi palautua elinvoimaiseksi.

Eteläisen Suomen osalta esitystä tulee muuttaa siten, että metsähanhen metsästysaika päättyy 31.10. luonnoksessa esitetyn 30.11. sijasta. Näin metsästys olisi sallittua päämuuttoaikaan, eikä metsästys ja siihen liittyvä häiriö kohdistuisi enää loppusyksyn haastavissa oloissa syysmuuttoa varten vararavintoa kerääviin muutolla viivästyneisiin yksilöihin.

Muiden lajien metsästyksen rajoittaminen

Metsästyslain 20 §:ssä metsästyksen yleiseksi vaatimukseksi on säädetty:

”Metsästystä on harjoitettava kestävän käytön periaatteiden mukaisesti ja siten, että riistaeläinkannat eivät vaarannu...”

Moni Suomessa esiintyvä riistavesilintulaji on luokiteltu uhanalaiseksi populaation pienenemisen vuoksi. Uhanalaisuus on mittari, joka osoittaa lajin tilanteen huolestuttavaksi. Vähentyvän lajin metsästys on ylimääräistä, vähenevän populaation tilaa heikentävää, kuolleisuutta. Vähenevän ja uhanalaisen lajin metsästys ei täten ole luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja on ristiriidassa metsästyslain 20 §:n metsästyksen yleisen vaatimuksen kanssa.

Metsästyslain 38 §:ssä todetaan:

”Jos riistaeläinlajin kanta heikkenee pysyvästi tai tilapäisesti lajin esiintymisalueella tai osalla esiintymisaluetta, voidaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kyseisen riistaeläinlajin metsästystä rajoittaa tai se voidaan kieltää kokonaan.”

Ministeriön lausuntopyyntöön liitteet ja tuoreimmat punaiset listat osoittavat kiistatta useiden riistavesilintulajien tilan heikoksi. Toistaiseksi vesilintulajien metsästystä on Suomessa rajoitettu vain silloin, kun kansainväliset sopimukset ovat sitä edellyttäneet.

Moni vesilintulaji on taantunut viime aikoina nimenomaan Suomessa. Useiden lajien tilanne on useimmissa muissa lähimaissamme Suomea parempi, minkä vuoksi lajit eivät ole nousseet kansainväliseen keskusteluun. Vesilintulajien metsästystä tulisi rajoittaa kansainvälisten velvoitteiden lisäksi myös kansallisista lähtökohdista.

Edellä esitettyjen perusteltujen rajoituksen lisäksi Suomessa tulisi kieltää jouhisorsan, heinätavin, tukkasotkan, haahkan ja nokikanan metsästys kokonaan vuosina 2021-2024. Myös haapanan metsästys tulisi kieltää tai vähintäänkin rajoittaa sen metsästystä metsästäjäkohtaisella enintään viiden linnun vuotuisella saaliskiintiöllä. Kannustamme ministeriötä valmistelemaan edellä mainittuja rajoituksia.

Lausuntoprosessin läpinäkyvyyden lisääminen

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää metsästystä koskevista asetusluonnoksista lausunnot edelleen sähköpostilla, vaikka valtionhallinto on yleisesti siirtynyt lausuntopalvelu.fi:n käyttöön. Kannustamme ministeriötä siirtymään palvelun käyttöön.

Pyydämme ministeriötä ottamaan asian jatkovalmistelussa huomioon edellä esittämämme.

BirdLife Suomen puolesta
Helsingissä
15.6.2021

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja